

**ZÁPIS Z 5. SCHŮZE SK RVŠ
(STÁLÉ ZASEDÁNÍ 2024–2026)
16.5.2024, České vysoké učení technické, Praha**

Přítomni: 18

Delegáti a delegátky:

Cibulka V. (AMU), Farník M. (ČVUT), Hala M. (VŠCHT), Heger A. (PEUNI), Hlisenkovský J. (VŠB – TUO), Hrubešová E. (ŠAVŠ), Hájková J. (UO), Kreisinger A. (UJEP), Landsmann J. (ČZU), Lavrenčíková J. (UPCE), Marková T. (UP), Rovenská K. (VUT), Severa O. (UNOB), Severová V. (VŠPJ), Strouhová A. (JČU), Říčanová V. (MENDELU)

Náhradníci a náhradnice s hlasovacím právem:

Levíček D. (MUNI), Neubauer J. (UHK)

Náhradníci a náhradnice s hlasem poradním:

Bílková E. (OU), Crha P. (MENDELU), Čelovský P. (VŠB – TUO), Hüttnerová K. (ČZU), Koutská A. (JCU), Vrabel Š. (UPCE)

Členové sekretariátu:

Krujlačová A., Horváth M.

Hosté:

Bek M., Wildová R.



ZAHÁJENÍ

M. Farník zahájil zasedání a přivítal přítomné v budově CIIRC ČVUT.

Proběhl výběr skrutátora pro 5. zasedání.

Usnesení č. 1: SK RVŠ schvaluje skrutátora M. Halu.

PRO: 17 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

1. Schválení programu 5. schůze

Předseda M. Farník představil program pro 5. schůzi SK RVŠ.

1. Schválení programu 5. schůze
2. Vystoupení hostů a následná diskuze: Ministr školství mládeže a tělovýchovy Mikuláš Bek
Vrchní ředitelka sekce vysokého školství, vědy a výzkumu Radka Wildová a další
3. Informace z Předsednictva SK RVŠ
4. Informace z Předsednictva RVŠ
5. Informace z komisí a pracovních skupin
6. Informace z akademických obcí
7. Různé

Usnesení č. 2: SK RVŠ schvaluje program 5. schůze.

PRO: 17 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

2. Vystoupení hostů a následná diskuze: Ministr školství mládeže a tělovýchovy Mikuláš Bek Vrchní ředitelka sekce vysokého školství, vědy a výzkumu Radka Wildová a další

M. Farník přivítal ministra školství doc. Mikuláše Beka spolu s Radkou Wildovou, je to pro SK RVŠ velká čest.

M. Bek poděkoval za přivítání s tím, že návštěvu rád ještě někdy zopakuje. V úvodu představil aktuální témata, která na ministerstvu řeší.

Kolem novely, která se týká doktorského studia se vyrojila řada pozměňovacích návrhů. Některé z nich jsou poměrně senzitivní, protože zasahují do chodu univerzit, co se týče volby rektora, rozhodování o rozpočtu a podobně. Nejsou to zásadní změny, ale posuny, které jdou správným směrem. Obává se toho že bez diskuse s reprezentacemi a akademickou veřejností mají potenciál zbrzdit administrativní proces a způsobit zlou krev. Jedním příkladem je volba rektora, kterou má mít na starost AS společně se správní radou. Výhodou tohoto postupu je větší šance získání kandidátů mimo univerzitu. Ve středu proběhne podvýbor pro vysoké školy, kde chce nabídnout kreativním poslancům, aby se spustila příprava nového vysokoškolského zákona. Prvním krokem



bude tvorba věcného záměru, příští rok může začít vznikat první verze dokumentu a pak ho může převzít nová vláda.

Dále mají v přípravě druhou změnu vysokoškolského zákona, která se týká zajišťování kvality vysokých škol. Tam nejsou ambice kontroverzní. Jedna část změn naplňuje něco, co se nepodařilo prosadit v roce 2016, kdy se usilovalo o to, aby systém kvality splňoval evropské standardy. NAÚ je teď nesplňuje a chceme je naplnit. Na tom pracoval NAÚ s ministerstvem. Druhá ambice je snaha v akreditačním procesu jasněji rozdělit větev pro akademické a procesní programy. Opakovaně čelíme problémům a nerovnému hodnocení, kdy je na profesní programu nahlíženo jako na akademické. V našem vysokém školství musíme posílit pracovní složku. Vnímá v akademické obci, že je víc tech, kteří volají po moderních procedurách. Zkusme to, jsme na to intelektuálně připraveni.

Ve financování navrhuje ministerstvo nárůst o 7.5 miliardy. Považuje to za ambiciózní ale realistické. Tohle navýšení je dobře obhajitelné vzhledem k demografickému vývoji a potřebě navýšit počty studentů v různých oborech. Záleží, jak dopadne státní rozpočet, ale navýšení je klíčovým požadavkem pro něj i jeho stranu.

Pak se řeší řada témat jako jsou studentské půjčky a jejich místo v zákoně o úvěrech. O tom se bude jednat s ministerstvem financí v nejbližších týdnech. Dalším tématem jsou sociální stipendia, kde ustoupili námítkám koaličních partnerů v tom, že směnili změny v doktorském studiu za to, že v novele nebude upraveno sociální stipendium. Podařilo se ale nastavit jednání v ministerstvem práce a sociálních věcí s tím, že by se stipendium stalo součástí sociálních dávek. Vysokým školám by tak odpadla zátěž a ministr Jurečka je nakloněn tomu, aby se pravidla nastavila ještě za této vlády.

Vnímá také rostoucí problémy s ubytovacími kapacitami. Nebrání se debatě o tom, jak v této situaci pomoci, ale nevidí teď prostředky na to, aby stát investoval do ubytovacích kapacit. Budeme muset hledat nějaký model financování investic, který povede k pravidelné obnově. Jsme si toho vědomi, že co se stalo v nájmech v posledních 2 letech je dramatický vývoj a působí významné potíže. Pokud budou v této věci nápady nebo iniciativy, rád se o tom pobaví. Přístup ke vzdělání může být omezován i těmito problémy.

R. Wildová doplnila, že intenzivně pracuje bezpečnostní skupina, která by měla stanovit standardy bezpečnosti vysokých škol. Vnímají to jako velmi důležité a každá vysoká škola by měla být schopná pokračovat na základě zpracovaných materiálů. Byly organizovány a realizovány workshopy na různá témata. Tato práce neusnula a stále běží.

Co se týče zvýhodněných půjček, otázky ekonomické situace a sociálního statusu studentů by se měly řešit, a to včetně mateřských dovolených pro doktorandky nebo započítání důchodů pro doktorandy. Ministerstvo práce se sociálních věcí v těchto věcech vychází vstříc a probíhají četná jednání.

Ministerstvo je také správcem 2 velkých kapitol NPO, tam jsou i témata týkající se studentů jako je kapitola udržitelnosti, kde univerzity vypsaly finanční prostředky a zapojily se do společného projektu udržitelnosti. To souvisí také s kvalitou života, zakládáním nových studijních programů a další aktivit. Další kapitola se týká transformace vysokých škol, a to je flexibilní formy vzdělávání,



vzdělávání v rámci neformálních institucí, celoživotní vzdělávání včetně mikro certifikátů, ochrana digitalizace vzdělávání.

Dále byla otevřena diskuse. M. Farník začal otázkou na M. Beka, zda jsou v pozměňovacích návrzích novely některé, které se týkají doktorského studia? M. Bek odpověděl, že je tam drobná úprava kolem disertačních prací, která je schválená i reprezentacemi, ale jinak ne. Připomněl, že možnost podávat pozměňovací návrhy je až do 22.5.2024.

M. Bek pokračoval popisem procesu schvalování. Může říct, že má neutrální nebo negativní stanovisko a neztotožňuje se s pozměňovacím návrhem, ale v konečném efektu o všech rozhodují poslanci. Návrhy budou jistě diskutovány na podvýboru pro vysoké školy a pak na školském výboru. Poslední instance je, že ministr zaujímá stanovisko.

Další otázka M. Farníka mířila na navýšení financování vysokých škol. Argumentace demografickým vývojem byla slyšet v minulosti i od jiných ministrů a vždy tam probíhal anti argument, že vývoj v minulosti křivce neodpovídal, tudíž není nutné se vývojem řídit ani teď. M. Bek upřesnil, že tento argument souvisí s tím, že by bylo nešťastné, kdyby se snížila míra přístupnosti na vysoké školy, která už je teď poměrně nízká. Vždy nechápal tu demotivaci, co se týče vzdělávání. Kapacita vzdělávání by měla být navýšena volně, ale z části kvůli společenské objednávce. Ministerstvo zdravotnictví vyčíslilo, kolik je potřeba obměnit personálu ve zdravotnických zařízeních, na podzim provede ministerstvo šetření o personálním pokrytí škol. Probíhá také změna školského zákona, která zakotví funkci školských psychologů.

M. Farník se dále doptal na bezúročné půjčky. Pochopil to tak, že je do našeho systému potřeba zanést evropskou směrnici, která již platí. Jak je to potřeba udělat? M. Bek upřesnil, že ministerstvo připravuje novelizace zákona u úvěru, kde musí zohlednit návrh, aby se na studentské půjčky nevztahovala povinnost šetřit a schopnost splácet úvěr. Na příští týden má připravené materiály na jednání v ministerstvu financí. Prostředky na rozjezd systému by se měly objevit po fúzi Národní rozvojové a Exportní banky. Zároveň je potřeba stanovit systém splácení. Na ministerstvu nemají personální kapacity ve sféře bankovníctví a budou jednat s Národní rozvojovou bankou, aby poskytli odborníky k tomuto tématu.

V. Říčanová vznesla dotaz, jak se M. Bek staví k samostatnosti SK RVŠ. M. Bek odpověděl, že vysokoškolské reprezentace nejsou právní subjekty a nastavují si vlastní pravidla. Mělo by se to řešit vnitřní debatou.

A. Krujilacová poukázala na velký nepoměr, co se týče počtu pedagogů a studentů. Dochází ke zneužití postavení student pedagog. Další problém je standard školitele nebo diskuse ke koeficientu K. M. Farník doplnil, že RVŠ z principu vyjadřuje nějaký názor, který se nemusí shodovat s názorem SK RVŠ. Velká část partnerů studentskou reprezentaci ale vnímá samostatně.

M. Bek k tématu dodal, že od 90. let považuje za jednu z našich slabín, že nemáme fungující studentskou asociaci a neexistuje organizace která zastřešuje studenty a může za ně mluvit. Neví, jestli jsme došli do stavu, kdy by v ČR mohlo něco takového vzniknout. Česká míra angažovanosti ve spolcích není velká, ale máme problém v tom, jak funguje reprezentace studentů. Není to



standardní model. Je připraven se s SK RVŠ potkávat a dbá na to, aby bylo všude zastoupení studentské komory.

A. Krujlacová poděkovala M. Bekovi, že SK RVŠ bere jako rovné partnery. Rozkol je možná způsobem i financováním.

M. Farník pokračoval otázkou ohledně ubytování. Obecně se neplánují větší investice do rekonstrukcí nebo stavby nových kolejí. Vnímají ale, že v debatách vystupuje často to, že vysoké školy nemohou použití institucionální financování na doplňkovou činnost. Opravy nebo výstavba pak jdou z peněz za ubytování od studentů, kteří ho ale platí v nevyhovujících prostorách. Pak to nevypadá dobře na veřejnosti, že se zdražují nájem v nevyhovujícím ubytování. Je možnost nějak rozvolnit pravidla využívání institucionální podpory.

M. Bek odpověděl, že situace s ubytováním je složitá. Je otázka, zda by nebyly koleje rozumná investice. Za léta v managementu se přiklání k možnosti nechat vysoké školy spořit a brát si úvěry na investice typu ubytování a stravování. Situace je stále složitější i ve velkých městech kvůli pozemkům. V posledních 10 letech se hodně investic dělalo z evropských prostředků, které teď budou velmi omezené. Koleje vnímá jako problém, uvědomuje si dynamiku nájmu a je legitimní, pokud bude SK RVŠ vyzdvihávat tohle téma a měl by se najít model, který zajistí financování a obnovu těchto kapacit.

T. Marková vznesla dotaz k hodnocení kvality. Jak se staví k nezávislosti NAÚ na MŠMT a pak, jestli je vhodné, aby v RVH byli povinně více zastoupení studenti. M. Farník upřesnil, že problém zákonné normy je, že v RVH je jen jeden student a je na něj kladeno hodně práce, i management univerzit si stěžuje že je těžké najít na tuto pozici studenta. Je v novele nějaký operační prostor zavést vyšší zastoupení studentů?

M. Bek uvedl, že pokud jde o nezávislost NAÚ, je určitě pro, usiloval o to i v roce 2016, ale vláda se tehdy bála zakládání dalších úřadů. Pokud jde o RVH, je toho názoru, že systém se musí zjednodušit, diskusi o zastoupení studentů se nebrání. Považuje za velmi důležité zastoupení studentů v hodnotících komisích. To je zásadní, aby existovala zpětná vazba a dobře se v těchto funkcích osvědčili bývalí studenti. R. Wildová doplnila, že pozice studentů dává smysl i v novém pojetí, kde půjde hlavně o institucionální akreditace a kde je hlas studentů velmi důležitý.

Další dotaz vznesl M. Farník k financování A+K, zda existuje nějaká vize úprav mimonormativního financování. M. Bek odpověděl, že tímto se zabývá pracovní skupina, která plní spíše funkci místa pro oponenturu než pro tvorbu nových návrhů. Je potřeba nastavit mechanismus společenské objednávky, aby to bylo férové, a aby to mělo společný základ v pravidlech. Také by rád hledal cestu, jak poměry v A otevřít tím směrem, kam půjdou v budoucnu studenti. V minulosti došlo k eliminaci soutěže, což má vliv i na kvalitu vzdělávání. Hledání rovnováhy, aby to bylo motivující pro vysoké školy a vážily si každého studenta kterého získají při zachování kvality není snadná věc.

M. Farník doplnil, že v souvislosti s financováním SK RVŠ v diskusích zvedá graduation rate problematiku. M. Bek reagoval s tím, že z této metriky nebyl nadšený a byl by pro zavést systém, kde se studijní program fixuje až po prvním roce studia. Hlavní je, že dokud nebude jasná shoda na tom, že nechceme plýtvat kapacitami, tak bude neúspěšnost masivní. Při analýze dat o neúspěšnosti



vyplývalo to, že ve velkém procentu je to odložená volba. V 19 letech často nemají studenti představu o oboru a jeho požadavcích nebo náročnosti.

M. Farník poděkoval ministrovi za diskusi. Bude rád, když nastavená spolupráce bude pokračovat. Rádi budou u nastavování parametrů u důležitých témat, která byla zmíněna.

M. Bek poděkoval za spolupráci i na novele a opustil zasedání.

3. Informace z Předsednictva SK RVŠ

M. Farník uvedl, že k ukazateli K byly navrženy změny, ale jejich realizace pravděpodobně neproběhne. Ve financování vysokých škol tak nedojde k velkým změnám. Nedošlo k žádné diskusi, která by cílila na kvalitu vysokých škol, ale na popud SK RVŠ se řeší gradation rate. Pracovní skupina tomuto není příliš nakloněna, protože systematicky bojovat s nízkou graduation rate není jednoduché, každé omezení by mohlo přispět k penalizaci některých škol. Přednesl za sebe, že by rád tyto výpočty a omezení viděl a ministerstvo souhlasilo s jejich dodáním.

Co se týče reprezentace, proběhl studentský board meeting ESU, o kterém později promluví A. Heger. Hlavní výsledek z toho je, že do užšího vedení byla zvolena Lauren Pray, bývalá členka SK RVŠ. Jsme rádi, že v nejúžším vedení máme české zastoupení. D. Solak, A. Heger, V. Řičanová a J. Sláma se účastnili dalšího ESC meetingu, o kterém budou mít později prezentaci.

Dále se snažíme o vyšší komunikaci s novináři, měl rozhovor do hospodářských novin a zítra má schůzku s Universitas, pravidelně ho kontaktuje paní z ČTK, která s SK RVŠ řeší vysoké školství. Není to ideální, ale komunikace s médii je o moc lepší a máme navázané kontakty. Také je k dispozici dokument "Bez peněz na vysokou nelez" ke kterému měl pár výstupů.

Usnesení č. 3: SK RVŠ bere na vědomí informace z Předsednictva SK RVŠ.

PRO: 18 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

4. Informace z Předsednictva RVŠ

M. Farník uvedl, že na předsednictvu se připravovalo programové prohlášení, které dnes na sněmu prošlo. Co se týče financování studentské komory, mimořádný příspěvek 100 tisíc korun byl schválen. Stále chce stát za tím, aby se na podzim zvedly příspěvky. Na minulém předsednictvu se probíralo usnesení o koeficientu K, které bylo vyhodnoceno jako kontroverzní a bylo to pochopeno, jako že nízká úspěšnost odráží nekvalitu škol. Dále se odehrál komentář k procesu nominace do NAÚ. Došlo k citaci emailu, který posílala K. Rovenská a popisovala v něm co se stalo ohledně nominace. V rámci předsednictva uznali chybu a K. Rovenská poslala omluvu emailem. Dále připomněl, že stále běží výzva do seznamu hodnotitelů. Čas je ještě týden a půl.

T. Marková dodala, že má vzorový email, který je možné rozeslat kolegům ve studentských komorách, aby se do seznamu hodnotitelů přihlásili.

M. Farník dále dodal, že standard školitele se předkládá na předsednictvo další měsíc.



5. Informace z komisí a pracovních skupin

Komise PRASK ZZ od posledního zasedání měla 2 zahraniční akce, ESC Academy Pro a board meetingu ESU ve Švýcarsku. Čeká nás ještě ministerská konference, kam jede M. Farník s náměstkem ministra, což proběhne na konci měsíce.

V. Říčanová prezentovala informace z ESC Academy Pro. Jednalo se tam o tvorbě nové studentské karty, která by měla ulehčit Erasmus, přístup na univerzity a poskytovala by různé benefity. Akce byla především setkání zástupců a vybraných studentských unií. Požadavky projektu plníme a pozvala všechny na webinář, který v souvislosti s tím probíhá. Dále přišla pozvánka na poslední event, který bude na FELu v září. V prosinci bude projekt ukončen v Bruselu. Karta už se distribuuje, ale momentálně nejde k ničemu využít.

A. Heger poskytl informace o Board meetingu. Je to event, kde se hlasuje o změnách a přijímají se rezoluce. Jsou tam zástupci z mnoha zemí Evropy a hlasuje se tam o dalším postupu ESU. Každá země má 2 hlasy. Hlavním tématem byla volba prezidenta, viceprezidentů a výboru. Dále proběhl reassessment, kde se posuzují některé studentské unie a hodnotí se, jestli splňují požadavky. Dále se řešila finanční situace ESU, nakonec se odhlasovalo zvýšení členského příspěvku o 5%. Lauren Pray byla zvolena do výkonného výboru, což je dobrá zpráva pro SK RVŠ. Na dalším setkání proběhne reassessment SKRVŠ.

Další eventy, které budou je Student Convention v Polsku ve Varšavě, což se překrývá s výjezdním zasedáním v Olomouci. Hlavním tématem by mělo být AI. Dále na to bude navazovat event na Ukrajině. Účastníky vezmou i do míst, kde proběhly ruské masakry. Další akce bude v listopadu v Norsku, začne předáním studentské ceny míru. Téma by mělo být zaměřeno na demokracii. Ještě připomněl, že deadline na přihlášení do evropského poolu hodnotitelů je 19.5.

T. Marková za KVS všem poslala avizovaný checklist, doufá, že všichni jsou v kontaktu s předsedy svých SKASů a do konce června ho měli všichni vyplnit. Členové komise pracují v rámci expertních panelů, požádala všechny o zprávu o své práci, pokud ji ještě neposkytli. Poslední věc je NAÚ, požádala všechny, aby podpořili dobré kandidáty na hodnotitele.

M. Hala doplnil, že posílají J. Lavrenčíková pojedje na akci do Slovinska. Mají mnoho témat, která by chtěl zvedat. Jedna z cest je organizace KASu pro doktorandy.

Proběhla diskuse mezi M. Farníkem a M. Halou, o tom, že taková akce v minulosti probíhala a zda by o ni měli doktorandi zájem.

M. Horváth za komisi PRASK PR uvedl, že trávil mnoho času na velkých grafikách jako je checklist. V létě chtějí otevřít téma merch.

K. Rovenská uvedla, že na zasedání v Lednici řešili s D. Solakem alumni klub. Snažili se získat kontakty na bývalé členy přes agenturu, což se nepodařilo a postupně tedy získávají kontakty. Další nápad byl že by se pak mohla využít akce ESC, aby se alumni někde setkali.

T. Marková předala informaci od V. Göttlerové, která se přihlásila do komise PRASK PR. Její členství bylo schváleno předsednictvem SK RVŠ.



6. Informace z akademických obcí

J. Lavrenčíková informovala o diskusi AS UP k zasedání o koeficientu K, kde proběhla diskuse s jejich rektorem.

M. Hala informoval o tom, že doktorandi VŠCHT dostanou o 2 000 korun navíc, takže 15 000 korun celkem jako stipendium.

Proběhla diskuse ohledně výše stipendia na různých vysokých školách a o doktorských státnicích.

O. Severa zmínil, že problémem v současné době je přístup k matematice. I když to přímo nesouvisí s SK RVŠ tak výuka matematiky je klíčová pro technické obory, které generují ekonomiku. V budoucí debatě s ministrem bychom tohle téma mohli otevřít.

A. Krujlcová doplnila, že je to hlavní téma na VUT. Příští týden podepisují memorandum s dalšími univerzitami v jihomoravském kraji na podporu STEM oborů v regionu. Probíhá mnoho aktivit k podpoře matematiky a fyziky už od základních škol. Ráda se o tom pobaví dál.

7. Různé

M. Farník informoval o pozvánce na konferenci Volby od 16. let. Jestli má někdo zájem, pošle odkaz na formulář. Dále přišla pozvánka na 5. jednání Národního konventu o vzdělávání, které proběhne v Brně na Špilberku.

A. Krujlcová poskytla informace pro ty co se účastní Dnů vzdělávacích činností, proběhnou 5-6.9. a pošle další informace až bude program.

M. Farník doplnil, že na tuto akci většinou ministerstvu navrhuje speakery. Možná se na členy obrátí s nominacemi. Dále promítl podzimní akce, v září proběhne sněm, na který v Olomouci naváže výjezdní zasedání. V říjnu je zasedání v Praze a pak v listopadu předávání Cen Jana Opletala, zasedání a potom akce k 17. listopadu. Poslední zasedání bude spojené s Plesem VUT. Všechny rád uvidí co nejčastěji.

Zapsala: Ing. Michaela Urbanovská

Za správnost: Ing. Michal Farník, předseda

Ing. Katarína Rovenská, první místopředsedkyně

Mgr. Damir Solak, místopředseda pro zahraniční záležitosti

